

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Pistol Ion xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.11.2017 – 29.01.2018;

Instanța de apel: 23.02.2018 - 14.03.2018;

Instanța de recurs: 14.05.2018- 13.06.2018,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 29 ianuarie 2018, *cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Pistol Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani și conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

S-a dispus încasarea de la Pistol Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 3708 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, la 21.07.2017, aproximativ la ora 15.00, Pistol Ion aflându-se la volanul automobilului de model „Dacia Logan” cu numărul de înmatriculare xxxx, deplasându-se pe strada Vadul lui Vodă în direcția străzii Maria Drăgan, mun. Chișinău, ajungând în regiunea edificiului nr. 1/1 de pe strada indicată și anume pe sectorul de carosabil, unde este amenajată trecere neregulată pentru pietoni, nu a manifestat prudență sporită la trafic și nu a manifestat dexteritate în conducere, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia „(1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile

periculoase; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră; (2) iar în cazul în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și cerințele pct. 11, lit. f) al aceluiași regulament, conform căruia: „conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulație neregulată” și ca urmare cu partea frontală dreapta a automobilului, a tamponat pietonul Pătrunjel Valentin, a.n. xxxx, care se afla angajat în traversarea părții carosabilului de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului, pe trecerea pietonală semnalizată prin indicatoarele rutiere 5.50.1 și 5.50.2 ale anexei nr. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere „trecerea pentru pietoni” pe marcajul rutier 1.14.1 al aceluiași regulament.

În rezultatul accidentului rutier, pietonului Pătrunjel Valentin, a.n. xxxx, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar la 23.07.2017 acesta a decedat, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 127D/1421 din 21.09.2017, prin care s-a constatat că decesul acestuia a survenit la 23.07.2017, ora 18.30, în rezultatul revărsatelor sanguine intracerebrale și trunchiul cerebral ca consecință a traumei cranio-cerebrale închise.

La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale: excoriație, plagă contuză în regiunea capului, revărsate sanguine în țesuturile moi pericraniene, sânge în ventriculii cerebrali, revărsate sanguine intracerebrale (contuzie cerebrală) și trunchiul cerebral, fractura cominutivă a omoplatului stâng cu revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente fracturii, fracturi costale bilaterale pe mai multe linii anatomice, cu revărsate sanguine în țesuturile moi adiacente fracturilor, echimoze și excoriație la nivelul membrelor superioare - toate leziunile corporale descrise au fost produse intravital prin acțiunea traumatică a unui corp (-uri) contondent (-e) dur(-e) sau la lovirea de un asemenea corp(uri), posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a declarat apel solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului a invocat că:

- la stabilirea pedepsei inculpatului Pistol Ion, în baza art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă, deși din imprudență, dar soldată cu decesul lui Pătrunjel Valentin, care se deplasa regulamentar, pe trecerea de pietoni, acesta fiind spațiul destinat pentru deplasarea în siguranță a pietonilor;

- la stabilirea pedepsei urmează a fi luat în calcul și comportamentul inculpatului pe parcursul urmăririi penale, manifestat prin următoarele: inițial, fiind

audiat în calitate de învinuit a recunoscut vinovăția, comunicând organului de urmărire penală toate circumstanțele cu privire la producerea accidentului rutier, însă ulterior, după survenirea decesului victimei și modificării învinuirii, Pistol Ion și-a schimbat radical poziția procesuală, nerecunoscând vinovăția și invocând că pietonul a căzut jos singur. După cum a fost demonstrat și la faza judecării cauzei, ultimele declarații ale inculpatului nu corespund realității, iar recunoașterea vinovăției în ședința de judecată și a probelor acumulate pe parcursul urmăririi penale, denotă faptul că inculpatul nu a conștientizat pericolul social al faptei săvârșite, nu s-a căit sincer de cele comise, iar prin acțiunile sale doar a urmărit scopul reducerii termenului pedepsei;

- reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane - faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă blândă, poate doar să încurajeze pe viitor încălcarea cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere, care implică provocarea accidentelor rutiere grave, soldate cu decesul persoanelor, suspendarea condiționată a executării pedepsei fiind o măsură insuficientă pentru reeducarea condamnatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, a fost respins apelul declarat ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

4.1. Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal în raport cu prevederile art. 90 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei penale reiese că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în ordine simplificată, s-a căit sincer de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat integral, anterior nu a fost judecat.

Astfel, Colegiul analizând argumentele apelului invocate de către acuzatorul de stat referitor la aplicarea unei pedepse penale cu executarea reală a acesteia în raport cu materialele cauzei penale și cu personalitatea lui Pistol Ion, a constatat netemeinicia acestora, or, inculpatul nu prezintă pericol social, iar izolarea lui de societate nu este o măsură echitabilă.

În acest sens, instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat referitor la faptul că inculpatul inițial, fiind audiat în calitate de învinuit a recunoscut vinovăția, însă ulterior, după survenirea decesului victimei și modificării învinuirii, Pistol Ion și-a schimbat radical poziția procesuală, nerecunoscând vinovăția și invocând că pietonul a căzut jos singur, or, în cadrul

ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise, iar instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a pune la îndoială comportamentul lui față de fapta comisă și conștientizării de către acesta a gradului de pericol social al faptei.

Tot în acest context, instanța de apel nu a reținut nici aprecierea acuzatorului de stat referitor la faptul că recunoașterea vinovăției în ședința de judecată și a probelor acumulate pe parcursul urmăririi penale, denotă faptul că inculpatul nu a conștientizat pericolul social al faptei săvârșite, nu s-a căit sincer de cele comise, iar prin acțiunile sale doar a urmărit scopul reducerii termenului pedepsei, deoarece aceasta constituie o apreciere subiectivă și netemeinică a părții acuzării.

Mai mult ca atât, faptul că Pistol Ion pe durata desfășurării urmăririi penale nu a recunoscut vina, iar în ședința de judecată și-a recunoscut vina în săvârșirea faptelor prejudiciabile nu constituie temei de a considera că poziția acestuia față de fapta comisă nu a fost una sinceră și că ar fi urmărit doar scopul reducerii termenului pedepsei, în contextul în care, legea procesual-penală oferă inculpatului care a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, dreptul de a beneficia de reducere a limitelor de pedeapsă.

Așadar, în contextul individualizării pedepsei penale sub aspectul executării acesteia, Colegiul penal a menționat că, inculpatul anterior nu a fost judecat, careva circumstanțe agravante nu au fost constatate, a recuperat prejudiciul cauzat, iar succesorul legal al părții vătămate nu a formulat careva pretenții față de acesta, iar din concursul acestor circumstanțe se reține temeinicia soluției instanței de fond privind aplicarea sancțiunii principale sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acestei pedepse, așa cum în ședința de judecată a fost constatat faptul că scopul pedepsei penale poate fi atins fără izolarea de societate a inculpatului Pistol Ion, această măsură de pedeapsă fiind corespunzătoare faptelor comise, totodată, având în vedere că scopul pedepsei penale urmărește corectarea și reeducarea inculpatului.

Instanța de apel nu a determinat nici un temei pertinent de a admite solicitarea acuzatorului de stat privind agravarea răspunderii penale în privința inculpatului Pistol Ion, sub aspectul executării pedepsei, or, circumstanțele stabilite în cadrul ședinței de judecată au conturat convingerea referitor la faptul că pedeapsa stabilită de prima instanță va aduce atingere deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii pe viitor a unor încălcări a ordinii de drept, în acest sens fiind subliniat faptul că inculpatul anterior nu a fost judecat, a recuperat prejudiciul integral, careva circumstanțe agravante în privința acestuia nu au fost reținute.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând

casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se indică că, nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege și solicitată de acuzator pentru fapta săvârșită, iar scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate nu va fi atins, or, pedeapsa aplicată nu este proporțională în raport cu persoana inculpatului și cu fapta pe care acesta a comis-o, în special prin prisma gradului prejudiciabil sporit și anume, tamponarea pietonului Pătrunjel Valentin, căruia i-au fost cauzate vătămări corporale grave și la 23.07.2017 acesta a decedat.

5.1. Asupra recursului a depus referință avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului, pledând pentru respingerea acestuia, deoarece acuzarea nu indică care sunt temeiurile care stau la baza solicitării conform art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat se constată că, procurorul critică decizia sub aspectul pct.6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*, însă Colegiul analizând decizia atacată, conchide că nici un temei prevăzut de norma menționată, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Distinct de aceste considerente, Colegiul atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit

căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens, Colegiul menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel menținând soluția primei instanțe privind aplicarea pedepsei principale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, corect a stabilit că corectarea și reeducarea lui Pistol Ion este posibilă fără privarea de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, recunoscându-și vina în cele comise, precum și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

De asemenea, se reține că instanțele de fond ținând cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, precum și de valorile sociale care au fost lezate prin comiterea infracțiunii, de faptul că Pistol Ion a recuperat prejudiciul integral, corect au considerat necesar a dispune în privința inculpatului aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, Colegiul careva interdicții prevăzute de lege în acest sens, nu a constatat.

Subsidiar, instanța menționează că, procurorul nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatului, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de

recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în cauza penală în privința lui Pistol Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 11 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun